

GENERALITAT DE CATALUNYA

ÍNDIX
DE LES ACTIVITATS DE LA
INSTITUCIÓ DEL TEATRE

DES DE LA SEVA FUNDACIÓ
FINS AL COMENÇ DEL CURS 1931-32

BARCELONA : NOVEMBRE DE 1931

Carrer d'Elisabets, n.º 12

INSTITUCIO DEL TEATRE

ACTUACIÓ GENERAL

FUNDACIÓ. — La Institució del Teatre va ésser creada per la Diputació de Barcelona l'any 1913, amb el nom d'Escola Catalana d'Art Dramàtic, com una secció del Conservatori del Liceu. A la fi d'aquell curs es va donar, a la Sala Æolian, una sessió íntima de demostració dels ensenyaments.

CURS 1914-15. — En aquest curs l'Escola es va constituir en entitat independent. Es regí per un Patronat, que el va nomenar la Diputació, i s'establí al local de l'Auditori, de Gràcia. Abans d'acabar el curs es va celebrar una vetllada artística.

CURS 1915-16. — Les classes es varen donar als locals del Foment del Treball Nacional. Es varen ampliar els ensenyaments. Els alumnes varen fer visites col·lectives, amb conferències, a l'Arxiu de la Corona d'Aragó, al Museu Arqueològic Provincial, al Centre Excursionista de Catalunya, a la Casa de la Ciutat i al Palau de la Diputació. En acabar-se el curs es va fer una demostració de pràctiques escèniques dels alumnes amb la representació, al Coliseum Pompeia, de les obres *Els avars*, *Schuman en el vell casal*, *Els pastors en revolta*, *Les filoses* i *La serenata*, expressament escrites per Adrià Gual.

CURS 1916-17. — L'Escola va quedar instal·lada al carrer d'Aribau, n.º 21 bis. L'Ajuntament va començar a participar al patro-

cini i sosteniment de la institució. A la tercera Exposició Escolar del Consell de Pedagogia, els alumnes varen representar *L'amor metge*, de Molière.

CURS 1917-18. — Va concórrer a la quarta Exposició Escolar del Consell de Pedagogia, amb una representació d'*El sorrut benefactor*, de Goldoni.

CURS 1918-19. — L'Escola va convocar el primer concurs d'obres de teatre, en el qual va obtenir el premi l'obra *Les humils violetes*, de Victorià Vives, i una menció honorífica *Les flames*, de J. Millàs-Raurell.

CURS 1919-20. — En aquest curs el Patronat va fixar la nova orientació de l'Escola, que després s'ha anat desenvolupant a mesura de les circumstàncies, prenent un caràcter de centre propulsor d'estudis i activitats del teatre, amb preferència a les funcions estrictament escolars. Va impulsar especialment la idea de crear el teatre municipal i el concurs de projectes per a l'edifici d'aqueixa institució, que va el convocar l'Ajuntament.

CURS 1920-21. — Els ensenyaments es varen donar a les aules de l'Escola Superior de Bibliotecàries. Es va convocar el segon concurs d'obres de teatre, el premi del qual fou adjudicat a la tragèdia *Matilde d'Anglaterra*, de Ferran Soldevila.

CURS 1921-22. — Va quedar instal·lada a unes dependències del casal de la Sala Mozart.

CURS 1922-23. — A partir del 1.er de juliol de 1923 el Museu del Teatre va quedar incorporat a l'Escola.

CURS 1923-24. — Es varen establir els nous ensenyaments de recitació per a no professionals del teatre i d'escenografia i figurinistes. Abans de finir el curs, l'Ajuntament successor de l'anterior va separar el Museu de l'Escola.

CURS 1924-25. — L'Ajuntament va suspendre la intervenció que tenia al Patronat i va transferir, sense reposar-la en els pressupostos posteriors, la subvenció que donava a l'Escola. Per una disposició del propi Ajuntament varen quedar anul·lats els treballs fets fins aleshores, amb especial intervenció de l'Escola, per a la creació del teatre municipal.

CURS 1926-27. — L'Escola, denominada Institució del Teatre, en atenció a les orientacions fixades l'any 1919, es va reorganitzar interiorment, i es constituí en organisme directament dependent de la Diputació. Es varen ampliar els ensenyaments.

CURS 1927-28. — La Institució va organitzar l'Exposició de l'Obra Escenogràfica de Soler i Rovirosa, que va estar instal·lada al Teatre del Liceu. Va prendre part al segon Congrés Internacional de la Societat Universal del Teatre, que va tenir lloc a París.

CURS 1928-29. — La Institució es va instal·lar al carrer del Duc de la Victòria, n.º 10. Aquí va començar a formar la Biblioteca i els Arxius. Va organitzar el tercer Congrés Internacional de la Societat Universal del Teatre, que va tenir lloc a Barcelona. Va organitzar, també, l'Exposició Internacional del Teatre, que va estar instal·lada al Palau de Projeccions de l'Exposició de Barcelona.

CURS 1929-30. — Es va tornar a constituir l'antic Patronat, per bé que amb caràcter d'òrgan assessor del Ponent de Cultura de la Diputació, i format solament de les persones que designa aqueixa corporació. Es va gestionar la cessió del Palau de Projeccions per a instal·lar-hi les aules, el Museu i la Biblioteca, i per a utilitzar oportunament el teatre, sense que s'arribés a un acord.

CURS 1930-31. — Es va llogar el local que actualment ocupa la Institució, per tal de proporcionar estatge suficient i adequat a les aules, a la Biblioteca i al Museu. Va prendre part al cinquè Congrés Internacional del Teatre, celebrat a París.

REPRESENTACIONS

CURS 1914-15. — A l'Auditori: *Misteri de dolor* i *Silenci* (Gual), *El fill de Crist* (Carrion), i *Arlequí vividor* i *L'última primavera* (Gual).

Al teatre de la Casa de Caritat, en una festa escolar: *Eridon i Amina* (Goethe), *Arlequí vividor* (Gual) i *Julius Cèsar*, fragment (Shakespeare).

CURS 1915-16. — Al Teatre Principal, de Girona, organitzat per Athenea: *Els pobres menestrals* (Gual) i *Eridon i Amina* (Goethe).

Al Teatre Principal, d'Olot, organitzat per «Revista Olotina»: *El malalt imaginari* (Molière), *Eridon i Amina* (Goethe), *Els pobres menestrals* i *Arlequí vividor* (Gual).

Al Patronat Sant Jordi, de Tàrraga: *El malalt imaginari* (Molière), *Arlequí vividor* (Gual), *Eridon i Amina* (Goethe) i *Els pobres menestrals* (Gual).

CURS 1916-17. — Al festival de les entitats del districte VII: *Els avars* (Gual).

Al Palau de Belles Arts, organitzat per Nostra Parla: *Eridon i Amina* (Goethe).

Al Teatre Eldorado. Tres sessions sobre «Molière i la farsa dels metges»: *L'amor metge*, *El metge per força* i *El malalt imaginari*.

A l'Orfeó Gracienc: *L'última primavera* (Gual).

Al Casino de la Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter, de Moià: *Hores d'amor i de tristesa* i *La serenata* (Gual), *Els hipòcrites* (Jones) i *El pintor de miracles* (Rusiñol).

CURS 1917-18. — Al Teatre Goya. Tres sessions sobre «La Comèdia en la divuitena centúria»: *L'indiscret* (Voltaire), *Crispi rival de*

son amo (Le Sage), *La vetlla de Sant Patrici* (Sheridan), *La mare confident* (Mariveaux), *El sorrut benefactor* (Goldoni) i *Germà i germana* (Goethe).

CURS 1919-20. — Al Coliseu Pompeya : *Les humils violetes* (Vives).

Al Teatre Fortuny, de Reus : *Francesca de Rimini* (Pellicó).

Al Teatre Pricipal, de Lleida : *Julieta i Romeu* (Shakespeare).

Al Teatre Principal, de Figueres : *Tristany i Isolda*, parlat (Wagner).

Al Teatre Goya. Tres sessions sobre la «Trilogia de l'amor» : *Francesca de Rimini* (Pellico), dues representacions; *Julieta i Romeu* (Shakespeare), dues representacions, i *Tristany i Isolda*, parlat (Wagner).

Al Teatre del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria : *Les humils violetes* (Vives).

Al Círcol Egareng, de Terrassa : *La mare confident* (Mariveaux).

Al Teatre Goya, organitzat per la sisena Setmana Municipal : *Julieta i Romeu* (Shakespeare).

Al Teatre del Casino de Masnou, en ocasió d'un homenatge a Morera i Galícia : *Julieta i Romeu* (Shakespeare).

CURS 1920-21. — Al Teatre Eldorado. Cinc sessions sobre produccions escollides del teatre català : *El ferrer de tall* (Soler), *La dama alegre* (Puig i Ferrer), *La fi de Tomàs Reynald* (Gual), *Nausica* (Maragall) i *Judith de Welf* (Guimerà).

A la sala de festes del Ritz, organitzat per la Federació Sindical d'Obreres : *La mare confident* (Mariveaux).

A la sala d'actes de la Mancomunitat, en ocasió de la Segona Reunió Anual de Bibliotecàries : *L'amor metge* (Molière).

Al teatre de l'Orfeo de Sans : *El sorrut benefactor* (Goldoni).

Al Círcol Egarenc, de Terrassa : *Les humils violetes* (Vives), *El sorrut benefactor* (Goldoni), *Hores d'amor i de tristesa* i *L'última primavera* (Gual), i *Judith de Welf* (Guimerà).

Quatre sessions especials per als alumnes de les escoles primàries de l'Ajuntament. Al Palau de Belles Arts : *El malalt imaginari* (Molière). Als jardins de l'Escola de Bosc, de Montjuïc : *El sorrut benefactor* (Goldoni). Al bosc de l'Escola de Vilajoana, de Vallvidrera : *Ifigènia a Taurida* (Goethe). A la platja de l'Escola de Mar : *Filoctetes* (Sòfocles).

CURS 1921-22. — Al Teatre Romea. Dues sessions d'entrada pública, en ocasió del tercer centenari de Molière : *L'avar* i *El misantrop*.

Al Teatre Tívoli, organitzat per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana : *El sorrut benefactor* (Goldoni).

A l'Escola Superior de Bibliotecàries, en ocasió de la Reunió Anual: *Eridon i Amina* (Goethe).

Al Palau de la Fira de Mostres, en un festival benèfic : *Eridon i Amina* (Goethe).

Al teatre del Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria : *L'avar* i *El Misanthrop* (Molière), i *Judith de Welp* (Guimerà).

Al teatre de Catalunya Vella, de Vic : *El malalt imaginari* (Molière).

CURS 1922-23. — Al Teatre Eldorado : *Matilde d'Anglaterra* (Soldevila).

Al teatre de l'Escola Mossèn Cinto : *El malalt imaginari* (Molière).

A l'Escola d'Estiu, de la Mancomunitat : *El malalt imaginari* (Molière).

CURS 1923-24. — A les escoles municipals de Mar i de Bosc, organitzades per l'Ajuntament, en obsequi a les colònies escolars de Madrid : *Nausica*, en castellà (Maragall); *L'avi*, en català (Apel·les Mestres); *El padre Juanico*, en castellà (Guimerà), i *Jesús de Natzaret*, fragment, en català (Guimerà).

CURS 1924-25. — Al teatre de l'Orfeó de Sans : *El malalt imaginari* (Molière).

CURS 1930-31. — Al teatre de l'Orfeó Gracienc, en ocasió de l'Escola d'Estiu de la Generalitat : *Nausica* (Maragall).

CONFERÈNCIES

CURS 1915-16. — Adrià Gual : *Mestres i deixebles* (Foment del Treball Nacional). Albert Bastardes : *El teatre català i l'Escola Catalana d'Art Dramàtic* (Foment del Treball Nacional). Aureli Capmany : *La dansa popular com a element de cultura per a l'actor català* (Foment del Treball Nacional). Adrià Gual : *La tradició en el teatre nacional* (Teatre Principal, Girona). Adrià Gual : *El teatre català i la nostra Escola* (Teatre Principal, Olot).

CURS 1916-17. — Lluís Labarta : *La indumentària militar a través de la història* (Ateneu Barcelonès). Adrià Gual : *Molière i la farsa dels metges* (Teatre Eldorado). Sessions teatrals sobre el mateix tema.

CURS 1917-18. — M. Morera i Galícia : *Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare* (Teatre Eldorado). Adrià Gual : *Allò que fou la Comèdia en la divuitena centúria* (Teatre Goya). Sessions teatrals sobre la Comèdia del segle XVIII.

CURS 1919-20. — Lluís Nicolau d'Olwer : *Del diàleg en la poesia medieval catalana* (Teatre Eldorado). Amb recitats i presentacions plàstiques dels alumnes. Adrià Gual : *Les influències del teatre estranger al català* (Teatre Goya). Sessions teatrals de la Trilogia de l'amor. P. Bosch Gimpera : *Les representacions teatrals a Grècia i Roma* (Teatre Eldorado). Amb projeccions. Joaquim Pena : *Les representacions del Misteri de la Passió a Oberammergau* (Teatre Eldorado). Amb projeccions.

CURS 1920-21. — F. Pujolà i Vallès : *Les representacions teatrals als camps de batalla de França* (Teatre Eldorado). Amb vistes i pel·lícules facilitades pel Servei Fotogràfic de l'Exèrcit francès. Adrià Gual:

El teatre català (Teatre Eldorado). Sessions teatrals de teatre català. Adrià Gual : *Figures de dona en el teatre : Julieta, Ifigènia, Nausica* (Escola Elemental del Treball). Tres conferències, amb il·lustracions pràctiques dels alumnes.

|| CURS 1921-22. — Lluís Duran i Ventosa : *El Teatre de la Ciutat* (Teatre Eldorado). Amb projeccions. Pere Coromines : *Xenies en el centenari de Molière* (Ateneu Barcelonès). Adrià Gual : *L'obra i la vida de Molière* (Ateneu Barcelonès). Ventura Gassol, Josep M.ª de Segarra, Lluís Bertran i Pijoan, Alfons Maseras i P. Bohigas i Tarragó : *Molière* (a les Escoles d'Arts i Oficis de l'Ajuntament). Adrià Gual : *La dignitat de la paraula* (Centre Catalanista, de Canet de Mar). Amb recitacions dels alumnes. Adrià Gual : *Figures d'home al teatre : Otel·lo, Hamlet, Madbeth* (Escola Elemental del Treball). Tres conferències amb demostracions pràctiques d'Enric Giménez.

CURS 1922-23. — Ventura Gassol : *El nacionalisme i el teatre català* (Teatre Eldorado). Amb il·lustracions teatrals dels alumnes. Adrià Gual : *L'art de llegir* (Centre Excursionista de Catalunya). Adrià Gual : *El drama de la Passió a Oberammergau* (Palau de la Música Catalana).

CURS 1925-26. — Adrià Gual : *Escenografia historiada* (Biblioteques Populars de Sallent, Canet de Mar i Pineda). Amb projeccions. P. Bohigas i Tarragó : *El teatre de Grècia* (Biblioteques Populars de Sallent, Canet de Mar i Pineda). Amb projeccions. Enric Giménez : *Guimerà* (Biblioteques Populars de Sallent, Canet de Mar i Pineda).

CURS 1927-28. — Joaquim Muntaner : *El teatro romántico español* (Exposició Soler i Rovirosa). Josep Francès : *Un maestro de la escenografía : Soler y Rovirosa* (Exposició Soler i Rovirosa). Adrià Gual : *Revisión a la historia de la escenografía* (Exposició Soler i Rovirosa). Amb projeccions. P. Bosch Gimpera : *Aspectos de la indumentaria en el Teatro griego. La máscara y el vestido en la tragedia y la comedia* (Palau de la Diputació). Amb demostracions pràctiques dels alumnes. Adrià Gual : *Las danzas de la muerte como elemento de la dramática me-*

dieval (Palau de la Diputació). Amb recitacions dels alumnes. Manuel de Montoliu : *La poesia trovadoresca* (Coliseu Pompeia). Amb representacions teatrals dels alumnes.

CURS 1929-30. — Josep Subirà : *La participación musical del antiguo teatro español* (Sala Mozart). Amb il·lustracions musicals executades pel conferenciant.

CURS 1930-31. — J. Font i Solsona : *La congregació dels comedians a Madrid i Barcelona* (Arxiu Històric de la Ciutat). Josep Artís : *Els teatres d'aficionats a Catalunya* (Escola Superior de Bibliotecàries). Josep Artís : *El Misteri de la Passió als teatres barcelonins* (Escola Superior de Bibliotecàries).

PUBLICACIONS

Sèrie A : ESTUDIS. — *Del diàleg en la poesia medieval catalana*, de Lluís Nicolau d'Olwer. *Les representacions teatrals en els camps de batalla de França*, de Frederic Pujolar i Vallès. *El Teatre de la Ciutat*, de Lluís Duran i Ventosa. *Consideracions sobre les interpretacions dels personatges de Shakespeare*, de M. Morera i Galícia. *Molière i la farsa dels metges*, d'Adrià Gual. *La dansa popular com a element de cultura per a l'actor català*, d'Aureli Capmany. *El nacionalisme en el teatre*, de Ventura Gassol. *El teatro romántico español*, de Joaquim Muntaner. *Un maestro de la escenografía : Soler y Roviro*, de Josep Francès. *Temas de Historia del Teatro*, d'Adrià Gual. *Las representaciones teatrales en Grecia y Roma*, de P. Bosch Gimpera. *Estudios y Comunicaciones*, del Tercer Congrés Internacional del Teatre (dos volums). *La participación musical en el antiguo teatro español*, de Josep Subirà. *Contribución a la bibliografía española de Shakespeare*, d'Anfós Par. *Vida de Shakespeare*, d'Anfós Par. *L'estudi de la ciència del teatre*, de Hans Knudsen.

Sèrie B : MEMÒRIES DE SECRETARIA. — *Memòria relativa a la fundació de l'Escola i als cursos 1913, 1913-14 i 1914-15. Memòria del curs 1915-16. Memòria del curs 1916-17. Memòria dels cursos 1917-18 i 1918-19. Memoria de los cursos 1919-20 al 1926-27. Memòria del curs 1927-38.*

Sèrie C : BIBLIOTECA TEATRAL. — *Nausica*, de Joan Maragall. *Els germans Karamezow*, de Fedor Dostoiewski, traducció de J. Millàs-Raurell. *Matilde d'Anglaterra*, de Ferran Soldevila. *El paquebot Tenacity*, de Charles Vildrac, traducció de Carles Soldevila.

Sèrie D : VÀRIA. — *Gaseta Catalana d'Art Dramàtic*, primera època. Publicació mensual. *Gaseta Catalana d'Art Dramàtic*, segona època. Publicació mensual.

PATRONAT

SENYORS QUE HAN FORMAT O FORMEN PART DEL PATRONAT. — Jaume Andreu i Barber, Albert Bastardes, Josep Banquer, Comte de Belloc, Josep Bonet del Rio, Marquès de Cabanes, Frederic Camp, Pere Coromines, Pompeu Crehuet, Lluís Duran i Ventosa, Agustí Esclasans, Lluís Ferrer i Bàrbara, Xavier Gambús, Carles Garcia Anné, Vicenç Gasca, Ventura Gassol, Casimir Giralt, Lluís Guarro, Antoni Jansana, Antoni Jensa, Josep M.ª de Lasarte, Francesc Macià, Joan Maluquer i Viladot, Antoni Marimon, J. Mas Yebra, J. Millàs-Raurell, Francesc de P. Molins, Comte del Montseny, Joaquim M. de Nadal, Lluís Nicolau d'Olwer, Josep Pla, Marian Planas, Enric Prat de la Riba, Josep Puig i Cadafalc, Josep Puig i Esteve, Joan Puig i Ferrater, Antoni Róbert, Feliu Roure, Alfons Sala, Casimir Sangenis, Antoni Sansalvador, Josep Sansot, Comte de Santa Maria de Pomés, Romà Sol, Carles Solà, J. Soler i Puigdollers, J. Soler i Roig, Marquès de la Torre, Joan Vallès i Pujals, Valentí Via, Enric Vila Marieges.

PROFESSORAT

PERSONAL DOCENT QUE HA ACTUAT O ACTUA A LA INSTITUCIÓ.
— Adrià Gual (director), Enric Giménez, Joan Llongueres, Pompeu Fabra, Manuel de Montoliu, Ambrosi Carrion, Rafael Marquina, Lluís Labarta, Maurici Vilumara, Marc Jesús Bertrar, P. Bohigas i Tarragó (secretari i director de publicacions), Salvador Alarma, Josep Mestres (auxiliar).

PER AL CURS VINENT

El curs 1931-32 es comença en el nou local del carrer d'Elisabets, n.º 12.

Aquí les aules han pogut ésser ampliades en consonància amb les necessitats dels ensenyaments.

A més, a la planta baixa es disposa de sales suficients per a la Biblioteca especialitzada i per als Arxius de documents de la història del teatre que en breu seran posats a disposició del públic.

Un recent acord amb la Junta de Museus ha permès d'ingressar al nostre fons documental els nombrosos materials d'aquesta naturalesa que la dita Junta ha custodiat fins ara. Quedaran, doncs, reunits en un sol lloc tots aquests elements d'estudis.

La sala d'actes del nou local serà posada a disposició de totes les entitats i de tots els especialitzats en les activitats de l'art dra-

màtic, que vulguin utilitzar-la per a conferències i d'altres actes anàlegs.

Per la nostra part estem preparant cursets i conferències a càrrec de Pere Coromines, J. Carner Ribalta, Joaquim Pena, J. Millàs-Raurell, Marc-Jesús Bertran, Carles Capdevila, Pompeu Fabra, Lluís Masriera, Manuel de Montoliu, Anfós Par, Josep Artís, Adrià Gual, etc.

Possiblement organitzarem, a més, una exposició monogràfica d'art teatral.

